

Alpheidis

DODION M
LELIELAAN 34
3191 HEVER

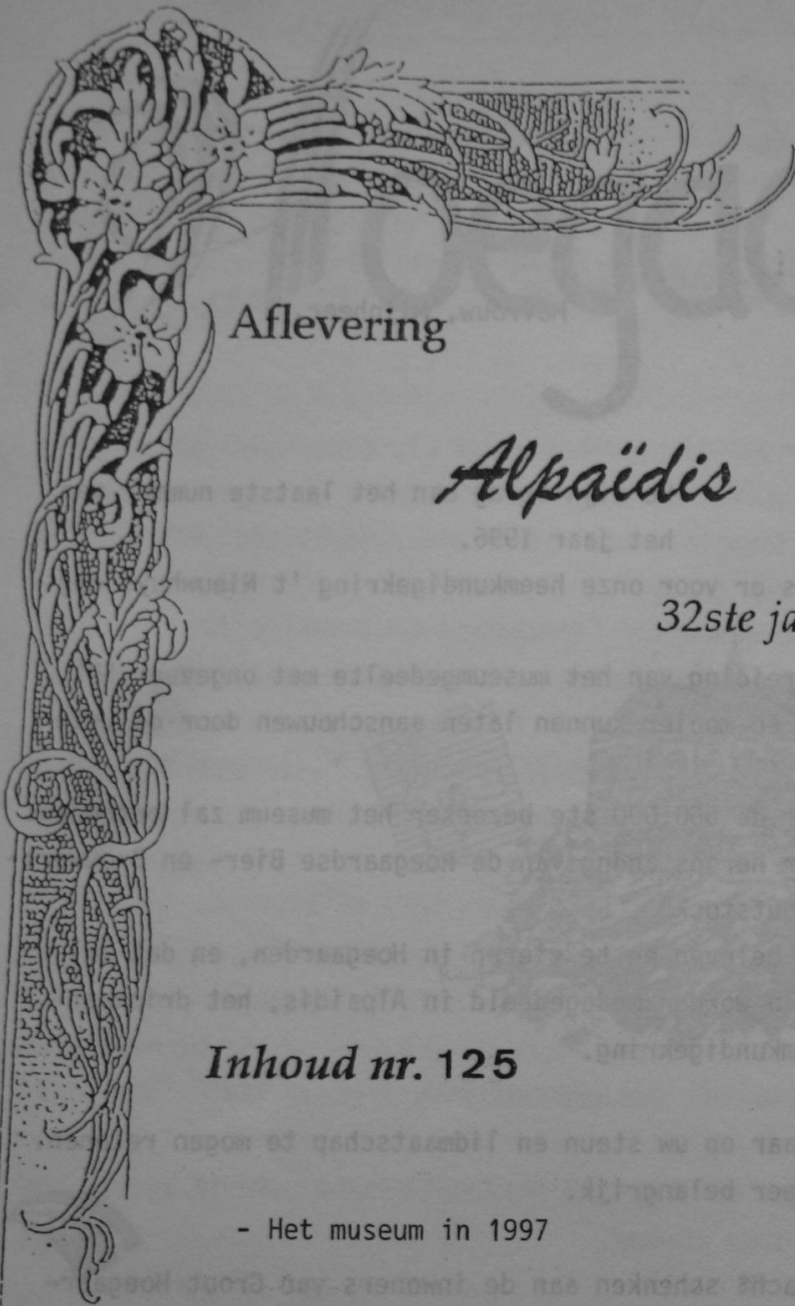
Uitgiftekantoor 3300 Tienen 1

*Tijdschrift voor
heemkunde
folklore en
oudheidkunde*

Driemaandelijks 4/96

V.U. Grooten E.
Residentie Beatrijs 169
3300 Tienen
tel: 016/81.72.35

Aflevering

Alpaïdis

32ste jaargang 1996

Inhoud nr. 125

- Het museum in 1997
- Hoegaardse Gemeentepolitiek 1830 - 1990 slot
- De Rijken van Hoegaarden
- Vrijdag, de dertiende bijgelooft of.....

Heemkundige kring

't NIEUWHUYS v.z.w.

ERNEST OURYSTRAAT 2
3320 HOEGAARDEN

COR. ADRES: VIADUCTSTRAAT 493
3300 TICHEN 016/817235

Mevrouw, Mijnheer,

We zijn terug aan het laatste nummer van
het jaar 1996.

Met 1997 in het vooruitzicht is er voor onze heemkundige kring 't Nieuwhuys nog
veel werk aan de winkel.

Voor 1997 voorzien we een uitbreiding van het museumgedeelte met ongeveer 50%.
Alzo zullen we alles nog beter en mooier kunnen laten aanschouwen door de vele
bezoekers.

1997 zal ook het jaar zijn waar de 500.000 ste bezoeker het museum zal betreden.
In 1997 vieren we ook de 25jaar heropstanding van de Hoegaardse Bier- en Brouwers-
gilde "Die Edele Orde vanden Moutstock".

In 1997 is er nog veel meer te beleven en te vieren in Hoegaarden, en dat zal
dan met de nodige aandacht aan u worden medegedeeld in Alpaidis, het driemaan-
delijks tijdschrift van de Heemkundige kring.

We hopen dan ook het volgend jaar op uw steun en lidmaatschap te mogen rekenen.
Want uw bijdrage is voor ons zeer belangrijk.

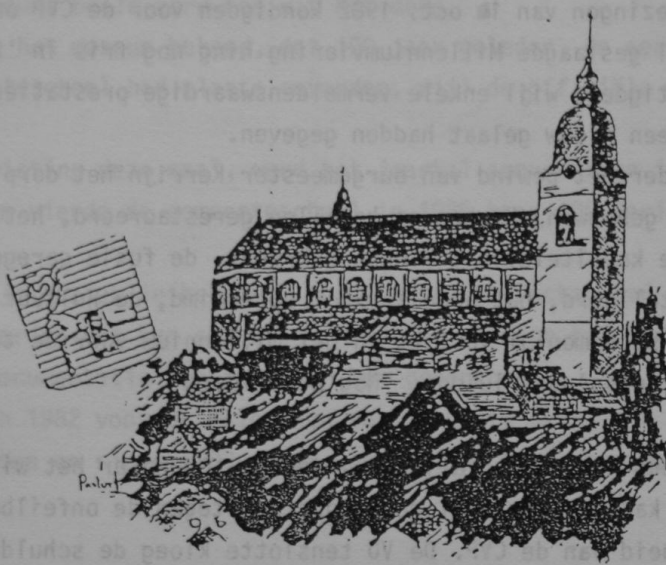
In 1997 zullen we special aandacht schenken aan de inwoners van Groot Hoegaar-
den en ze dan ook betrekken in de heemkundigewerking.

50% van onze leden zijn inwoners van Groot Hoegaarden en dat kan zeker nog
verbeteren, want de heemkundige kring is voor de Hoegaardse bevolking.

We hopen dan ook op uw welwillende medewerking, spreek eens over UW museum en
vooral kom het eens bezoeken na het gebruik nemen van de nieuwe uitbreiding.

1997 zal een topjaar worden voor het NIEUWHUYSMUSEUM te Hoegaarden.

Hoegaardse

Gemeente politiek

1830 - 1990

De verkiezingen van 10 oct. 1982 kondigden voor de CVP onder goed gesternte aan. De wel geslaagde Millenniumviering hing nog fris in 't geheugen van de kiesgerechtigden, wyl enkele vermeldenswaardige prestaties aan de gemeente werkelijk een nieuw gelaat hadden gegeven.

Zo werd onder het bewind van burgemeester Kerrijn het dorp verfraaid, verschillende gebouwen, kerken en kapellen gerestaureerd, het weggennet gemoderniseerd, de kabeltelevisie binnen gebracht, de fusie geregeld, de aardgasleiding geïnstalleerd, het oude kerkhof opgeruimd, de kultuur bevorderd, het gemeentelijk patrimonium verrijkt en het millennium voor de tweede maal gevierd. Hun verkiezingsslogan luidde: "Nog beter doen"

De PVV streed voor democratische inspraak tegenover het willekeurig geworden beheer der katholieken, wyl de SP opstond tegen de onfeilbare houding en ongenaakbaarheid van de CVP. De VU tenslotte kloeg de schulden en de luxe-uitgaven aan, wyl zij ten strijde trok om het CVP monopolie te breken.

Alle partijen keerden zich tegen de CVP, maar de CVP behield haar 10 zetels met 2.157 stemmen van de 4.132 geldige stemmen.

De PVV volgde met 5 zetels (1.058 stemmen), de SP met 2 zetels (641 stemmen) en de VU met 236 stemmen (geen zetel)

Kerrijn behield zijn burgemeestersjerp, Vandermolen werd 1e schepen, wyl Huon, Rosseels en Suzanne swellen de andere schepenzetels bekleedden.

De overige CVP raadsleden waren: terug Michel en Gilles, met Willy Van Oversteyn, Luc Briesen en Ferdinand Hardiguest.

Bij de PVV werden Delmulle, Willy Marchal, Freddy Mannaerts en Gaston Hendrickx opnieuw verkozen en kwam Maurice Collart er bij.

De SP behield Ausloos, wyl Germaine Fumier uit Outgaarden tot de Raad toetrad.

Maar enkele dagen na de verkiezingen te weten op 2 november stierf plots raads-
lid Hardiquet. Hij werd vervangen door Denijs Theunis (CVP).

In september 1983 zou bij de PVV Dr. Delmulle uitvallen en opgevolgd worden door
Sabine Paenhuysen.

En het volgend jaar in februari 1984 verscheen Jean-Pierre Taverniers (CVP)
in de Raad in de plaats van Van Oversteys.

In 1984 stopte de Grand-Pont alle suikerfabricatie, werd ontmanteld en later
afgebroken. Een vertrouwd beeld verdween uit het dorp.

Hetzelfde jaar maakte het museum bekend, dat 100 jaar geleden, de eerste steen-
legging van de gemeenteschool had plaats gevonden, wyl de officiële inhuldiging
in 1986 was gebeurd.

Zonder de minste betwisting deze maal, werd het jaartal aanvaard en in samen-
werking met het museum vierde de gemeenteschool in 1986 haar 100 jarig bestaan.

In 1985 hadden de Vrije Muziek liefhebbers, onder voorzitterschap van Emiel Van
Nerum, de 125ste verjaring van hun stichting herdacht en weer had het museum
hun de nodige bewijsdocumentatie bezorgd voor hun gedenkboek.

Zo was ook geschied in 1982 voor de Melomanen van de Grote Gete, die toen hun
120ste verjaring vierden en sinds 1983 onder voorzitterschap waren gekomen van
François Jubin.

Begin 1987 moest raadslid Luc Briesen, die Hoegaarden had verlaten, in de ge-
meenteraad vervangen worden door Maria Marchal.

Het was de vierde vervanging in de rangen van de CVP ploeg sedert de verkiezing-
en.

Ondertussen had de brouwerij De Kluis wereldfaam verworven en aan het oude
bierdorp, zijn vroegere luister terug geschonken.

Onder impuls van schepen Huon, werden de brouwersfeesten aanzienlijk uitgebreid,
talrijke groepen werden naar Hoegaarden gelokt en de Palmzondag-animatie verzorgd.

De familiecorporatie der V Geslachten had, hun steun en goede vriendschap met
het rusthuis uitgebreid en schonk tweemaal per jaar milde giften aan de ouder-
lingen.

En ten slotte begon in de schoot van het museum, de in 1972 heropgerichte Bier-
en Brouwersgilde "Die Edele Orde vanden Moutstock" opgang te maken en bekendheid
te verwerven.

LIJST 1

S.P.

Verkiezbaarheidscijfer: 427

Aantal zetels toegekend aan de lijst: 2

Aantal volledige lijststembiljetten: 68

Te vermenigvuldigen door het getal aan
de lijst toegekende zetels: . . . X 2

136

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1)

LIJST 10

C.V.P.

Verkiezbaarheidscijfer: 1.960

Aantal zetels toegekend aan de lijst: 10

Aantal volledige lijststembiljetten: 61

Te vermenigvuldigen door het getal aan
de lijst toegekende zetels: . . . X 10

610

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1)

NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend.	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolom- men 2 en 3).	NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend.	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolom- men 2 en 3).
AUSLOOS	289	136	425 (1)	KERRIJN	1.225	610	1.835 (1)
ENGELS - FUMIER	283		(2)	HUON	685		(3)
DETIEGE	96			VANDERMOLEN	715		(2)
WILLEMAERS	52			GILIS	558		(4)
HENDRICKX Marcel	119			MICHEL	411		(9)
VAN GUCHT	93			ROSSEELS	442		(7)
VAN STIPHOUT	52			HARDIQUEST	492		(5)
COCKX	115			THEUNIS	321		
CULTIAUX	59			SWELLEN	492		(6)
COPS - BILLET	58			BRIESEN	401		(10)
PITTONVILS	60			TAVERNIERS	289		
SCHRAEPEN	50			MARCHAL Maria	252		
WUYTS	65			SCHOOVAERTS	208		
ADAMS	32			VAN OVERSTEYNS	434		(8)
REGA	55			TORRY	168		
DEVILLE	46			VAN ESCH	332		
REVIERS	182			VERMEULEN	235		

10/10/82

Het bureau onderlijnt de namen der kandidaten die het als werkelijk lid aanduidt.

9-

LIJST 13

V.U.

Verkiezbaarheidscijfer: —

Aantal zetels toegekend aan de lijst:

Aantal volledige lijststembiljetten . . .

Te vermenigvuldigen door het getal aan de lijst toegekende zetels . . . X

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1) . . .

LIJST 17

P.V.V.

Verkiezbaarheidscijfer: 915

Aantal zetels toegekend aan de lijst: 5

Aantal volledige lijststembiljetten . . 68

Te vermenigvuldigen door het getal aan de lijst toegekende zetels . . . X 5

340

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1) . . .

NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolom- men 2 en 3).	NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolom- men 2 en 3).
BUYSMANS	76			MARCHAL Willy	595	320	915 (1)
GOVAERTS	58			MANNAERTS	405	20	425 (2)
VANDEBORNE	47			HENDRICKX Gaston	339		(3)
WAUTRAETS	55			COLLIART	275		(5)
PELGRIMS	52			LOCHIE-PAENHUYSEN	91		
NICOLAES	52			BOLLEN	178		
VERBIEST	40			VANHERBERGHEEN	70		
WAEGENEERS	45			MATHEI	113		
VANCRANENBROECK	43			BAUWIN	148		
VANHAGENDOREN	48			DAS	85		
HERMANS	42			VANNUFFELEN	82		
NUYTTENS	39			DE RIDDER	47		
CRESENS	87			LEBEGGE-STEENWEGEN	107		
				SCHOOFS	101		
				VANOOF	191		
				VERBEKE	116		
				DELMULLE	301		

10/10/82

Het bureau onderlijnt de namen der kandidaten die het als werkelijk lid aanduidt.

Hun folkloristische activiteiten verhoogden aanzienlijk het prestige van het oude Hoegaardse bierdorp.

In juni 1988 werd door bemiddeling van de Bier- en Brouwersgilde, tussen het Nieuwhuysmuseum en de Schepen van Kultuur Frans Huon, de vrede getekend en een cultureel accord gesloten in het belang van Hoegaarden.

Beide partijen hadden hiervan de noodzaak duidelijk ingezien.

En zo gingen de zes jaren voorbij, tijdens dewelke de CVP haar posities verstevigde, het PVV schip de stormen der zeven oceanen moest trotseren en de SP naald op staus-quo bleef.

Ondertussen dreef het museum zijn activiteiten op, om alzo de Hoegaardse gemeenschap van nut te zijn.

Bij de verkiezingen van 1988 kwam de CVP voor de vierde maal zegevierend uit de strijd. Zij behaalde 11 zeteld (+1), de PVV 4 (-1) en de SP behield haar twee zetels.

Roger Kerrijn bleef burgemeester, met Frans Huon, Suzanne Swellen, Cyriel Vander-molen en Luc Massa (nieuwkomer) als schepenen, en Georges Gilles, Ciska Van Esch Denys Theunis, Jean-Pierre Taverniers met de nieuwe verkozenen Willem Torry en Marc Rimanque (zoon van oud-raadslid Albert Rimanque) als raadsleden.

Bij de PVV bleven Freddy Mannaerts en Gaston Hendrickx zetelen en er kwamen twee nieuwe gezichten bij: Marco Bogaerts en Armand Vandepoel.

De SP behield Jef Ausloos en de nieuwe gekomene Louis Vandewijngaerde.

Doch een grote verrassing had zich voorgedaan. Burgemeester Kerrijn verwierf een pak stemmen minder dan zijn schepen Huon. Deze gebeurtenis lokte wrevel uit in de rangen van de CVP, maar zij lieten het tot geen intern incident komen. . Bijgestaan door hun geheime raadgever "Monseigneur Richelieu" kwam het tot een compromis. Nog twee jaar zou Kerrijn burgemeester blijven (om zijn 20 j. burger-vaderschap te bekomen), en dan zijn sjerp overdragen op Frans Huon. Ook Georges Gilles moest als voorzitter van de OCMW de raad verlaten en de plaats ruimen voor zijn partijgenoot Roger Rosseels, die de Hoegaardse finantiën had beheerd, dewelke nu in handen kwam van Luc Massa.

58/01/01

CVP

Roger
Kerrijn

CVP-lijsttrekker is Roger Kerrijn (62) is directeur bij het ministerie van Economische Zaken, is dertig jaar gemeenteraadslid, waarvan 18 jaar als burgemeester.

Luc
De Brabanter

VU-lijstnaamvoerder Luc De Brabanter (60) is geboren te Adelst, bakermat van het Daens-streke. Kandidaat Klassieke Filologie en licentiaat Wijsbegeerte. Oud-administrateur weekblad De Linie, werkzaam in PMS en onderwijs. Kabinetsmedewerker Yic Anstaux, sociale zaken.

PVV

Freddy
Mannaerts

Freddy Mannaerts (43), leraar, is sinds 12 jaar gemeenteraadslid waarvan 6 jaar fractieleider. Bij de laatste Parlementsverkiezing haalde hij 1.156 voorkeurstemmen op de 4de Senaatsplaats. Hij was gedurende 10 jaar voorzitter van het erkende jeugdhuis De Klup.

Jef
Ausloos

Jef Ausloos, 55 jaar en wonende Romsdorsom 7a in Hoegaarden, is technicus van beroep en heeft reeds een status van 18 jaar gemeentepolitiek. Nu voert hij de plaatselijke SP-lijst aan.

Programma: «Voor eerst moet er gewezen worden op het feit dat vele dossiers een paar jaar vertraging hebben opgelopen omwille van het uitblijven van de destijds beloofde subsidies. Die werken zullen we in eigen bettere uitvoeren. Verder wordt voorrang rusthuis, de volledige restauratie van het domein «Bail», waarvan hopelijk de boerderij binnen afzienbare tijd vrijkomt. De operatie «voetpaden» moet verdergezet worden en dit niet alleen in het Centrum, maar ook in de buitenwijken, de deelgemeenten en de gebuchten. Ongetwijfeld moet ook werk worden gemaakt van de slechte gemeentewegen over gans het grondgebied en zul-

Programma: «Hoegaarden-Meldert is een mooie gemeente. Moeder natuur heeft haar begiftigd met glooiende heuvels en sierlijke uitzichten. Onze voorvaders hebben er aangename hollle wegen doorgegeven en de gebouwen en boerderijen welke nog overblijven, maken de fierheid van ons verleden uit. Zij die er nu wonen en vooral wie er verantwoordelijkheid willen dragen, zijn beheerders van deze schat en hebben de taak deze geest verder te zetten.

Om een goed beleid te kunnen voeren, is er de eerste voorwaarde dat het beleid openbaar is: zo kunnen er goede beslissingen genomen worden en zal vriendjespolitiek moeilijker zijn.

Hoegaarden kan een toeristische gemeente zijn wanneer afval

Programma: «Er moet in Hoegaarden een gezond huishoudelijk beleid gevoerd worden zonder zotte knijpen en er moet rekening gehouden worden met de aansluitingen van alle partijen. Een van de doelstellingen zal al zijn: het algemeen belang van Hoegaarden en zijn inwoners.

Men moet zich eindelijk eens gaan realiseren dat gemeenteraadslid zijn niet betekent dat alleen opkomen voor de belangen van die partij. Voor de komende zes jaar moet er dringend een degelijke planning opgesteld worden voor het onderhoud in onze gemeente. Dit geldt evenzeer voor voetpaden, veldwegen als de gemeentelijke perken en parken. Het permanent proper hou-

Programma: «Voor eerst zou de bestuurscoalitie moeten veranderen om nieuwe ideeën naar voor te laten komen. Voor ons zijn een aantal zaken prioritair:

- Het oprichten van wijkraden met inspraak van de bevolking.
- Het gemeentepersoneel gebruiken voor het onderhoud van gans de gemeente, waaronder de vele hollle wegen en wandelpaden. De grotere werken laten uitvoeren door gespecialiseerde firma's.
- De gemeentelijke infrastructuur ten dienste stellen aan alle culturele organisaties. De subsidies gelijk en eerlijk verdelen.
- Een degelijk grond- en huisvestingsbeleid uitbouwen om jonge-

len de veldwegen in het raam van de ruilverkaveling volledig vernieuwd worden. Voor Meldert moet prioriteit worden gegeven aan de aanleg van het nieuwe voetbalveld met de bouw van de kanten, alsook de restauratie van de kerk en de St.-Emelindskapel. De aanwezigheid van de sociale verkaveling zal eerlang werkelijkheid worden gezien het dossier administratief in orde is en dit geldt ook voor de aanleg van het wachthok op de Schoonbroekbeek waarvan het dossier thans in definitieve behandeling is. Tenslotte moet alle nodige aandacht worden besteed aan het groen, het milieu en de veiligheid van de kinderen, de voetgangers en alle weggebruikers.

hopien het mooie beeld niet schaden. De strek is ook van oudsher een landbouwtrek. Dit moet ook meer blijken uit het gemeentebeld. Wij pleiten ook voor het uitroepen van Hoegaarden tot een atoomvrije gemeente.

Het beleid moet een zeer grote aandacht hebben voor haar kwetsbare burgers, de ouden van dagen en de gehandicapten. Alle openbare gebouwen moeten voor hen toegankelijk zijn. Een ambitieus maar voor hen beschikbaar zijn om hen te helpen in de ingewikkelde wetgeving. Voor de werklozen wensen wij begeleiding en hulp bij het werk zoeken en herscholing. Zo kan een gemeentebeld open en eerlijk zijn.

den van een dorp, met name Hoegaarden, is van groot belang voor de toeristen die onze gemeente bezoeken voor zijn waardevolle gebouwen en brouwerij. Ook hier heeft de gemeente nog een belangrijke zaak om het huis «Bail» te restaureren en uit te bouwen tot een degelijk gemeentelijk ontvangstcentrum. Het gemeentebeld heeft reeds een aantrekkelijker uitzicht gekregen door een sfeerverlichting met lantaarns, nu dient er werk gemaakt van het domein «Bail» en van de andere straten van het centrum. Buiten de sportaccommodatie ligt er ook nog heel wat werk op jeugd- en cultureel gebied. Een volwaardige uitbouw van het OCMW-rusthuis ligt voor de hand. Onze leuze: duidelijkheid, openheid, kortom een huismoederlijk beleid.

te gezinnen de kans te bieden zich in Hoegaarden te vestigen.

- Bejaardenzorg in eigen milieu beter uitbreiden. In dit verband zouden aan alle behoeftigen warme maaltijden kunnen toegediend worden.

- De belastingen moeten alerzins onlaag. De gemeente beschikt thans over een grote spaarpot en dat is tenslotte het geld van elke belastingbetaler van Hoegaarden.

Voor ons moet Hoegaarden een gemeente worden waarin iedereen zich thuis voelt, ongeacht de politieke kleur die men vertoont.

LIJST 3
C V P

Verkiezbaarheidscijfer: 2088

Aantal zetels toegekend aan de lijst: 11

Aantal volledige lijststembiljetten: 65

Te vermenigvuldigen door het getal aan de lijst toegekende zetels: 11

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1): 1715

-12-

LIJST 5
P V V

Verkiezbaarheidscijfer: 876

Aantal zetels toegekend aan de lijst: 4

Aantal volledige lijststembiljetten: 49

Te vermenigvuldigen door het getal aan de lijst toegekende zetels: 4

Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1): 196

NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen (Totaal der kolommen 2 en 3)	NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen (Totaal der kolommen 2 en 3)
KERRIJN Roger	882	715	1597	MANNAERTS Freddy	415	196	611
VANDERMOLLEN Cyrille	642			BOGAERTS Marco	476		
HUON Frans	1169			HENDRICKX Gaston	443		
ILIS Georges	662			BOLLEN Louis	234		
JAMS-SWELLEN Suzanne	787			PAENHUYSEN Sabine	116		
ROSSEELS Roger	360			DAS André	149		
ICHEL Jozef	349			GHEYSEN Mieke	168		
AN ESCH Ciska	382			STEENWINCKELS Georges	113		
HEUNIS Denys	400			NICOLAES Guy	140		
VERNIERS Jean-Pierre	486			TAVERNIERS Romain	186		
ARCHAL Maria	240			JUBIN Francine	132		
ERMEULEN Fons	262			GASIA Paul	205		
CHOOVAERTS Paul	263			DERIDDER Marcel	67		
ORRY Willem	460			VANNUFFELEN François	107		
METS Maurice	309			CAUWBERGHS Jos	340		
IMANQUE Marc	396			HUTS Omer	289		
ASSA Luc	513			VANDEPOEL Armand	378		

9/10/88

V.U.
Verkiezbaarheidscijfer : 0
Aantal zetels toegekend aan de lijst : 0
Aantal volledige lijststembiljetten . . .
Te vermenigvuldigen door het getal aan
de lijst toegekende zetels X
Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1) 0

S.P.
Verkiezbaarheidscijfer : 438
Aantal zetels toegekend aan de lijst : 2
Aantal volledige lijststembiljetten . . . 73
Te vermenigvuldigen door het getal aan
de lijst toegekende zetels X 2
Uitkomsten die het aantal stemmen vertegenwoordigen, welke, bij overdracht, aan de kandidaten in de orde der voordracht toe te kennen zijn (1) 146

NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend.	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolommen 2 en 3).	NAMEN DER KANDIDATEN volgens de voordrachtsorde	Aantal naamstemmen (2)	Aantal lijststemmen bij overdracht toegekend.	Aantal stemmen welke aan elke kandidaat toekomen. (Totaal der kolommen 2 en 3).
DE BRABANTER Luciaan	44			AUSLOOS Jef	309	129	438
ALEN Alfons	54			HENDRICKX Marcel	205	17	222
VERBIEST Luc	30			SCHOENSETTERS André	227		
VANDENPLAS Joseph	32			DE TEMMERMAN Raf	134		
				VAN GUCHT Rudy	73		
				STUERBOUT Jan	143		
				DEWIL Jeanne	143		
				PITTMVILS Eduard	99		
				BUCCAUW Luc	144		
				CULTIAUX Rudy	68		
				BOGAERTS Rita	131		
				TURRION Jef	62		
				WUYTS Irma	102		
				VANDENBEMPT Emiel	56		
				ADAMS Norbert	61		
				VANOLST Marcel	75		
				VANDEWIJNGAERDE Louis	286		

9/10/88

In 1989 werd op initiatief van het museum en in samenwerking met de gemeente op 2 september te Houtem een gedenksteen ingehuldigd, in memoriam van de aldaar op 1 december 1943 gevallen Amerikaanse vlieger Staf-Sergeant George Parramore.

In tegenwoordigheid van de familie van de gesneuvelde, werd de steen plechtig onthuld door ee US Militaire Attaché Kolonel Butler en de vlaggeparade uitgevoerd door de US Colour Guard.

In de brouwerij De Kluis, op het gemeentehuis en in 't museum grepen recepties plaats, wjl Jo Verbeke in het Nieuwhuysmuseum een tentoonstelling had opgebouwd over de laatste vlucht van Parramore.

In 1990 ging onder impuls van de inmiddels overleden Jo Verbeke, aan de molen van Overlaar de inhuldiging door van een herinneringsplaat aan de Geteslag van mei 1940.

En in september van datzelfde jaar vormde het Nieuwhuysmuseum zich om tot Streek- en Biermuseum en vierde zijn 25 jarig bestaan met veel luister. Bij deze gelegenheid schonk het de bewaarde Struysvogelsteen terug aan de gemeente, die een Struysvogelmonument zou oprichten aan de Tiensestraat, en dit in aanwezigheid van talrijke prominenten en de V. Geslachten van Hoegaarden.

En tenslotte bracht het museum 't Nieuwhuys, Hoegaarden op het programma van de Koningsfeesten. Een tentoonstelling over "Zijne Majesteit" werd ingericht en streekspecialiteiten naar het Koninklijk Paleis gebracht.

Zo eindigde 1990 en brak het jaar I van het Nieuw-Regiem aan, het Huonistisch tijdperk genaamd.

Op een groot volksfeest werd burgemeester Huon door de Bier- en Brouwersgilde, volgens oude ritus, tot burgemeester van het dorp geintroneerd. Dit ging door op 12 januari 1991.

Door het uitvallen van Kerrijn, verscheen Michel Jozef terug in de Raad en werd Jean-Pierre Taverniers tot schepen benoemd.

Met deze sluiten we de reeks " Hoegaardse gemeentepolitiek van 1830 tot 1990 " af.

Deze volledige dorpsgeschiedenis zal uitgegeven worden in boekvorm en is verkrijgbaar in 't Nieuwhuysmuseum te Hoegaarden.

1e deel is reeds verschenen, het 2e deel zal verschijnen in 1997.

De Rijken van HOEGAARDEN

De Kadastrale Legger P.C. POPP leert ons de ongeveer 1.400 grondeigenaars van Hoegaarden kennen rond de helft van de vorige eeuw.

Deze bijdrage beperkt zich echter tot de rijkste en grootste grondbezitters met meer dan 10 Ha., zowel ongebouwde als gebouwde percelen.

De lijst is opgesteld in volgorde van hun bezit en vermeld enkele bijzonderheden nopens hun persoon.

Van de 33 eigenaars die hier behandeld worden, behoorden er 11 (hetzij 1/3) tot de V. Geslachten van Hoegaarden. De eigendommen van deze afstammelingen zijn grotendeels erfgronden van hun ouders en voorouders uit de oude Vroedschap, want het is bekend dat 1/10 van het Hoegaardse grondgebied in de 18e eeuw, hun toebehoorden.

Opvallend is dat sommige eigenaars met minder percelen, soms meer belastingen betaalden dan anderen met meer grondbezit.

Zulks kwam door het feit dat hun gronden of gebouwen van een betere waarde waren en hoger getakseerd lagen.

Art. 107 - We Brouwer Servaes Coenegras en kinderen, rentenierster, woonde op de Stoopkensstraat (huidige houthandel Gebr. Vandermolten)

86 Ha 50 a 30 ca land	belastbaar	5.745,42 f
38 a 10 ca gebouwen	belastbaar	647 f
86 Ha 88 a 40 ca		6.392,42 f

Art. 853 - De Armen van Tienen

76 Ha 03 a 80 ca land	belastbaar	5.119,24 f
-----------------------	------------	------------

Art. 249 - We. Burgemeester J. Bt. Dumont en zoon, wonende op de Houtmarkt 2257 in het Kapittelhuys.

2258 44 Ha 55 a 30 ca land	belastbaar	2.946,85 f
14 a 55 ca gebouwen	belastbaar	519 f
44 Ha 69 a 85 ca		3.465,85 f

Art. 624 - We. J. Bt. Nijs en kinderen uit Houtem

43 Ha 73 a 20 ca land	belastbaar	2811,56 f
29 a 20 ca gebouwen	belastbaar	210 f
44 Ha 02 a 40 ca		3021,56 f

Art. 590 - Henri Pierre François Michiels, brouwer, wonend in een oude hoeve op de Beek, vroeger "De Engel" genaamd.

37 Ha 29 a 30 ca land	belastbaar	2305,57 f
20 a 30 ca gebouwen	belastbaar	480 f
37 Ha 49 a 60 ca		2785,57 f

Art. 419 - Gemeente Hoegaarden

32 Ha 06 a 70 ca,	belastbaar	1907,59 f
-------------------	------------	-----------

Daarin waren begrepen de kerk, een kapel, het kerkhof, de pastorie, het gemeentehuis en een paar tuinen en poelen, samen 1 Ha 50a 70ca, die belastingsvrij waren.

Art. 949 - Joseph Vandormael uit Beusart, rentenier

29 Ha 19a 20ca land	belastbaar 1903,78 f
15a 40ca gebouwen	belastbaar 288

29 Ha 34a 60ca	2191,78 f
----------------	-----------

Zijn bebouwde percelen omvatten het Arendsnest.

Art. 850 - Begijnhof Tienen

29 Ha 11a 10ca land	belastbaar 2094,14 f
---------------------	----------------------

Art. 2276 - Alexander Nijs, Brouwer op de Stoopkensstraat in het oude
2397 Wezenhuis (huidig Paenhuys)

28 Ha 90a 30ca land	belastbaar 1837,82 f
19a 80ca gebouwen	belastbaar 352 f

29 Ha 10a 10ca	2189,82 f
----------------	-----------

Schoonzoon van brouwer Henri P.F. Michiels (zie art.590) en
zoon van brouwer Servaes Nijs en Cath. Van Nerum uit de V. Ge-
slachten. Zijn vader behield het vruchtgebruik van deze eigen-
dommen tot aan zijn dood in 1859.

Art. 1674 - We Dr. Henri Van Nerum, rentenierster, wonend op de Vroente
in het oude pachthof Lebegge, daarna Van Hagendoren.

27 Ha 21a 20ca land	belastbaar 1869,53 f
34a gebouwen	belastbaar 378 f

27 Ha 55a 20ca	
----------------	--

Als zoon van oud schepen Not. Joannes Van Nerum, uit de Regentie,
behoorde haar man tot de V. Geslachten, wijl zij de dochter was
de revolutionaire Kanton Commissaris Jean Bt. Van Autgaerden.

Art. 1092 - Graaf Charles Eugène Ferdinand d'Auxy uit Brussel, rentenier.

27 Ha 17a 50ca land	belastbaar 1444,44 f
---------------------	----------------------

Art. 2394 - Alexander Lories en zijn zuster uit Hoegaarden

26 Ha 54a 30ca land	belastbaar 1540,13 f
1a 30ca gebouwen	belastbaar 69 f

26 Ha 55a 60ca	1609,13 f
----------------	-----------

Zij waren kinderen van jeneverstoker Charles Emmanuel Lories, medestichter van de muziekharmonie en van Anne Marie Nijs uit de Cruysblock en door hun geboorte, afstammelingen uit de V. Geslachten.

Al hun eigendommen kwamen voort van hun grootvader, brouwer Servaes Nijs (gehuwd met Cath. Van Nerum) die er het vruchtgebruik van behield.

Art. 1890 - Joseph Libert Dumont, brouwer op de Stoopkensstraat in de huidige brouwerij "De Kluis". Hij was medestichter van de eerste suikerfabriek te Hoegaarden in 1865.

25 Ha 33a 45ca	land	belastbaar	1428,49 f
32a 50ca	gebouwen		560 f
25 Ha 65a 95ca			
			1988,49 f

Als zoon van brouwer Joseph Dumont en Anne Cath. Sweerts sproot hij uit de V. Geslachten

Art. 938 - Constant Vandertaelen, zakenman, wonend in de Tiensestraat in het huidige rusthuis, waarvan zijn weduwe Elisabeth Van Nerum de stichteress zou worden.

23 Ha 54a 90ca	land	belastbaar	1569,70 f
13a 20ca	gebouwen	belastbaar	150 f
23 Ha 68a 10ca			
			1719,70 f

Hij en zijn vrouw stamden alle twee uit de V. Geslachten.

Art. 272 - We Henri Falla, brouwster in de voormalige brouwerij Lories.

1854 23 Ha 22a 60ca	land	belastbaar	1375,82 f
29a 80ca	gebouwen	belastbaar	375 f
23 Ha 52a 40ca			
			1750,82 f

Art. 1098 - Baron Guppy de Quabeek uit Brussel

22 Ha 74a 30ca	land	belastbaar	1736,06 f
----------------	------	------------	-----------

Art. 2189 - We Jean Joseph Vandermonden de Bunsbeek uit Brussel, rentenierster.

22 Ha 39a 85ca	land	belastbaar	1446,84 f
----------------	------	------------	-----------

Art. 1859 - Charles Tremouroux, bankier te Tienen
1886 22 Ha 08a 50ca land belastbaar 1626,15 f
2416 Door zijn huwelijk met Emilie Dumont, zuster van brouwer Joseph
Libert Dumont (art.1890),behoorde hij tot de V. Geslachten.

Art. 2231 - Alphonse Vinckenbosch, notaris te Tienen
22 Ha 00a 50ca land belastbaar 1387,79 f
Was de schoonbroeder van Josph Libert Dumont (art. 1890) en Char-
les Tremouroux (art. 1859). Door zijn huwelijk met Josephine
Dumont werd hij bij de V. Geslachten opgenomen.

Art. 2068 - Henri Lowet uit Tienen
18 Ha 02a 40ca land belastbaar 1243,82 f
Langs zijn grootmoeder die een Sweerts was, stamde hij uit de
V. Geslachten.

Art. 1485 - Klooster van Hoegaarden

17 Ha 04a 10ca	land	belastbaar	1241,75 f
43a	gebouwen	belastbaar	782 f

17 Ha 47a 10ca			2023,75 f
----------------	--	--	-----------

Tot de gebouwen behoorde ook de kloosterkapel (1a 20ca) en een ge-
bouw (1a 90ca) , die onder het tarief der gronden vielen en geen
vrijstelling van belasting genoten, zoals de kerk en de kapel van
de gemeente.

Art. 288 - Lambert Finoulst, landbouwer

2381 15 Ha 63a 30ca	land,	belastbaar	1060,53 f.
16a 30ca	gebouwen	belastbaar	98 f.

15 Ha 79a 60ca			1158,53 f
----------------	--	--	-----------

Art. 947 - Antoine Vandormael uit Grez

15 Ha 68a 90ca	land	belastbaar	927,55 f
----------------	------	------------	----------

Art. 141 - Wed. Barones Charles Joseph Delegillon en Gravin Marie Louise d' Astier
uit Zetrud-Lummen, renteniersters.

13 Ha 89a 20ca	land	belastbaar	1068,78 f
16a 50ca	gebouwen	belastbaar	864 f
14 Ha 05a 70ca			1932,78 f

Deze bebouwde percelen waren de grote molen aan de brug te Hoegaarden, hoog belast.

Art. 142 - Henri Ernest Davidt, landbouwer te Klein Overlaar.

13 Ha 84a 50ca	land	belastbaar	808,61 f
13a 10ca	gebouwen	belastbaar	99 f
13 Ha 97a 60ca			907,61 F

Art. 617 - Bernard Nijs, landbouwer in de Tiensestraat, over de Rode Poort

12 Ha 91a 70ca	land	belastbaar	820,10 f
4a 80ca	gebouwen	belastbaar	87
12 Ha 96a 50ca			907,10 f

Art. 877 - Jacques Philippe Van Autgaerden, landbouwer in de Stationstraat
in de voormalige hoeve Finoulst.

12 Ha 16a 50ca	land	belastbaar	907,72 f
32a	gebouwen	belastbaar	213 f
12 Ha 48a 50ca			1120,72 f

Zoon van burgemeester Jean Bt. Van Autgaerden en Françoise Van
Nerum en door geboorte, een rechtstreekse afstammeling uit de
V. Geslachten.

Art. 418 - De Armen van Hoegaarden

12 Ha 89a 90ca	land	belastbaar	787,82
----------------	------	------------	--------

Art. 864 - Jacques Troost, kruidenier in de Gasthuisstraat.

11 Ha 97a 70ca	land	belastbaar	677,92 f
2a 20ca	gebouwen	belastbaar	177 f
11 Ha 99a 90ca			854,92 f

Art. 1178 - Charles Vanhagendoren en kinderen, brouwer in de Gasthuisstraat

2232	11 Ha 18a 90ca	land	belastbaar	633,35 f
	7a 90ca	gebouwen	belastbaar	216 f
	11 Ha 26a 80ca			849,35 f

Art. 1303 - Henriette Isabelle Françoise Vanherbergen, rentenierster Tienen

11 Ha 24a 70ca	land	belastbaar	864,81 f
----------------	------	------------	----------

Art. 2228 - Catherine Florence Van Autgaerden, rentenierster, wonende in het verdwenen herenhuis Evrard-Van Autgaerden in de Ern. Ourystraat.

10 Ha 33a	land	belastbaar	717,38 f
-----------	------	------------	----------

Zij was de zuster van Jacques Philippe Van Autgaerden (Art.877) en behoorde eveneens tot de V. Geslachten.

Art. 2226 - Lievin Van Autgaerden, onderpastoor te Tienen

10 Ha 29a 60ca	land	belastbaar	719,36 f
----------------	------	------------	----------

Broeder van vorige en dus ook stammend uit de V. Geslachten.

Art. 406 - We Henri Homblé, brouwster in de "Struysvogel" verdwenen hoeve over het rusthuis in de Tienesestraat.

9 Ha 89a 90ca	land	belastbaar	623,42 f
16a 90ca	gebouwen	belastbaar	117 f

10 Ha 06a 80ca			740,42 f

Buiten de Hoegaardier-eigenaars waren er ook grondeigenaars uit andere streken zoals Tienen, Sluizen, Bevekom, Hamme-Mille, Oorbeek, Willebringen, Melin, Boutersem, Hakendover, Melkwezer, Oplinter, Neerheylisem, St. Remy Geest, Geldenaken enz.

Men trof ook eigenaars aan te Antwerpen, Hoogstraten, Herzelle, Aalst, Gent, Kortrijk, Brugge, Tielt, Verviers, Luik, Bergen, Jemeppe enz...

Tot zelfs in New-York woonde een grondbezitter van Hoegaardse percelen.

Het was de immigrant Livien Petit, koopman.

Meestal waren deze buitenstaanders uitgeweken Hoegaardiërs, instellingen of personen die kontakt hadden met het bierdorp en zich vruchtbare percelen wilden aanschaffen in een sreek met gezonde grond.

Vrijdag, de dertiende

Bijgeloof...

Zo'n dag is natuurlijk alleen een probleem voor wie een beetje bijgelovig is. Of heel veel. Wie het zo al niet begrepen heeft op zwarte katten of gebroken spiegels, wie niet onder een ladder durft lopen, kan op zo een dag maar beter in zijn bed blijven.

Want vrijdag de dertiende is dubbel ongeluk.

Vooreerst is het vrijdag. Meisjes die op een vrijdag geboren worden, maken veel kans als heks door het leven te gaan. En worden ze geen heks, dan toch op zijn minst ongeluyskinderen.

Dat vrijdag ongeluk brengt, is niet nieuw. Vele volksvertellingen, uit grootmoeders tijd zijn daarover zeer sterk van overtuigd.

We geven enkele voorbeelden:

Adam werd op een vrijdag door Eva verleid om in die blozende appel te bijten.

U weet wat het gevolg was. En wanneer is Christus gestorven? Op Goede Vrijdag.

Napoleon wist dat er met vrijdagen iets niet pluis was, en leverde daarom nooit slag op die dag.

Otto von Bismarck was nooit op een vrijdag aan tafel te krijgen om een verdrag te sluiten.

Vele vissers houden op vrijdag hun boten binnen.

En dan het ongeluksgetal dertien. Als de dertiende op een vrijdag valt, dan wordt het zeer ernstig, er zijn zelfs streken waar die dag de man de hele dag thuis blijft bij zijn vrouw en eventueel kinderen. Want men weet maar nooit.

En zat Judas niet als dertiende aan tafel ? Je weet wat er met die kerel is gebeurd.....

En wat gebeurde er in 1980 met Roger De Vlaeminck ?

Hij weigerde in Gent-Wevelgem met rugnummet 13 te starten. Nee,nee, hij was niet bijgelovig, maar 13 is geen nummer.

Gerrie Kneteman was eerlijker. Hij bekende dat hij nooit met een 13 op zijn rug reed omdat hij gewoon bijgelovig was. Niet dat het hem veel geluk heeft opgebracht...

Als vrijdag en de dertiende samenvallen, is het dus dubbel prijs.

Hoe u ook uitkijkt, u zult iets breken (een glas, een tas, een been), er zal iemand iets tegenkomen die u dierbaar is, de files op de E40 zullen extra lang zijn, de soep zal op een onverklaarbare reden plots zuur worden, het zal donderen en bliksemen, u zult misschien wel ontslagen worden, en uw zoon of dochter zal met een slecht rapport thuiskomen.

Er is maar één ding dat u tegen al dat ongeluk kunt doen, een konijnenpoot in uw jaszak stoppen.

Alzo hebben we enkele beschouwingen laten horen over vrijdag 13, een bijge-
loof dat nog bij vele mensen verder leeft, maar weinigen durven er over spreken.

Verschillende instellingen en ook handelaars, gaan dezelfde toer op, maar dan vrijdag 13 gebruiken als geluksgetal.

Wie koopt er geen lotje van de Nationale Loterij op vrijdag 13.

Velen onder ons vinden onze voorouders die daarin geloofden belachelijk, maar in kleine dingetjes doen we juist hetzelfde, maar in stilte en verborgen voor iedereen.

Vrijdag 13 een ongeluksdag of een geluksdag, dat is iets dat u zelf moet uitmaken.